

Här förstorar eller ↑ minskar du texten

ÅSUMTORP

Postal info skrivet av Erik Lindgren

Asumtorp (i Kristianstads stad)

Kommunalstämman i Åsums församling den 26 mars 1878 utsåg skolläraren N P Högfeldt till kommunombud för lantbrevbäraren. Som sådant skulle han vara föremdlingslänk mellan sockenborna och den lantbrevbärare som skulle vandra mellan Kristianstad och Gärds Köpinge. Protokollet under stämman säger bl a att ombudets station skulle vara "i Åsums Skolhus på 30 fots avstånd från den väg gångposten

komme att passera, och med rättighet för ombudet att av dem som så önska emottaga fullmakt att utkvittera till dem adresserade rekommenderade brev och andra försändelser. Härlövs bys innevånare som ansågo sig icke hava någon fördel av denna poststation förklarade sig vilja fortfarande avhämta sina brev på Kristianstads postkontor". Enligt poststyrelsens beslut den 12 juli 1879 fick Härlövs by ändå en förbättring i vad gäller möjligheten att skicka brev. Beslutet innebar uppsättning av en brevlåda och bemyndigande för skraddaren N O Whitefield att vara vårdare av brevlådan med ersättning från postverket av 15 kr per år. Efter beslut av Åsums kommunalstämma den 10 januari 1881 begärdes också en brevlåda uppsatt på Åsums skolhus, något som poststyrelsen biföll vid föredragning den 3 februari 1881.

Här har antytts den form av postservice som fanns inom Norra Åsums socken före järnvägens tillkomst. När den höll på att byggas, diskuterade man bland annat frågan om vad stationen skulle heta. Åsum kunde lätt förväxlas med Åsen, en poststation som fanns sedan den 4 november 1889 på järnvägen mellan Halmstad och Bolmen. Ett tiotal företrädare för socknen begärde i ett brev till järnvägsbolaget den 12 november 1900 att stationen skulle få socknens namn Norra Åsum. Beslutet blev emellertid att namnet skulle bli Åsumtorp och den förenade post- och järnvägsstationen öppnades den 3 maj 1901. Johan Gustaf Bäckström blev ansvarig för posten med till en början 180 kr i årsersättning för denna del av sysslorna. I anslutning till poststationens tillkomst drogs brevlådorna i Härlöv och Åsum in samtidigt med att lantbrevbäringen till Gärds Köpinge upphörde. Per Lindberg tog över poststationen i Åsumtorp den 1 september 1915. Han hade varit föreståndare för poststationen i Strö under tre år. 63 år gammal slutade han sin tjänst med februari månads utgång 1926 och därefter ansvarade följande järnvägsanställda för posten i Åsumtorp: Anders Strand (1926-1934), Hilda Zander (1934-1951) och Elsa Ingeborg Johnsson (1951-1961). Posten skildes från järnvägen den 28 maj 1961 och fru Johnsson blev nu direktanställd av postverket i den till 150 meter från stationshuset flyttade poststationen. Den 1 september 1977 byttes poststationen ut mot ett s k lokalpostkontor och fick samtidigt ändra namn till Kristianstad 8. Det var en

förhållandevis sen namnändring, eftersom en mjukare linje från postens centralförvaltning redan hade börjat medföra att antalet namnförändringar av poststationer i samband med centralisering av postutdelning blivit färre.

Namnförändringarna hade blivit särskilt frekventa 1968, men ett tiotal år senare var de nästan lika sällsynta som de var i slutet av 1940-talet och under hela 1950-talet, om man bortser från storstadsregionerna. Det hade börjat så smått med att postanstalter som låg i den sammanhängande tätbebyggelsen fick samma namn som centralortens postkontor med en tilläggsiffra. Några exempel är Malen, som 1947 döptes till Båstad 2, Fanna som blev Enköping 2 år 1948 och Svartösten som fick heta Luleå 3 följande år. Ett år senare fick Alby byta namn till Örebro 6 och år 1955 blev posten i Tannefors identisk med Linköping 6. De många förändringarna kom på 1960-talet och genomförandet av en helt ny transport- och sorteringsorganisation från den 12 maj 1968 blev signalen till namnändringar med målet att minska antalet adressenheter. Men redan dessförinnan hade man varit flitig och år 1966 namnändrades 14 postanstalter på så sätt att de fick centralortens namn med en tilläggsiffra. Ett år senare var antalet 20 och år 1968 steg det till 34. Maximum nåddes 1969 med 40 fall, däribland det riksuppmärksammade Traryd som fick heta Strömsnäsbruk 2. Tiden 1970-1972 visar på genomsnittligt 30 liknande namnändringsfall om året. När poststationen i Grevie centraliserades till Båstad 1971, fick den namnet Båstad 2, samma som den då indragna poststationen i Malen hade haft. År 1973 sjönk antalet namnändringar till 22 och nästa år rörde det sig bara om sex. Men då hade man inrättat en ny form av postanstalter, benämnd postställen. Ett 90-tal sådana inrättades under 1974 i samband med omorganisationer. Samtidigt blev det praxis att postställen fick behålla ortens namn i stället för att få centralortens namn med tillägg av en siffra. Därmed började man tillverka datumstämplar med två namn, t ex VÄXJÖ-SANDBRO. I slutet av 1980-talet hade man tänkt om och några postkontor, som de då kallades, fick tillbaka sina ursprungliga namn. Från 1989 blev det mera allmänt och postens huvudkontor medgav en viss kvotering av ändringar som innebar återgång till tidigare namn. Tio om året var man beredd att medge, men det blev i realiteten många fler under de första åren av uppdämnade behov.

Åsumtorp skilde sig sålunda något från det mönster som hade utvecklats och så sent som den 1 september 1977 ändrades namnet till Kristianstad 8. Två månader senare fick för övrigt dess sydliga granne Gärds Köpinge också andra namn, nämligen till Kristianstad 13.

Den tidigare nämnda indragningen av lantbrevbäringen Kristianstad-Gärds Köpinge medförde att andra lantbrevbäringar inrättades från Åsumtorp och Gärds Köpinge när man kunde skicka post med tåg till nya utgångspunkter för lantbrevbärarna. Deras linjer har hunnit ändras åtskilliga gånger och i "modern tid" har samtidigt med namnändringar all postutdelning här centraliserats till Kristianstad. Terminologin har ändrats 1977 och 1986 och beteckningen för postanstalten i Åsumtorp med namnet Kristianstad 8 är sedan 1986 blott postkontor.